

se úplně. Jen v tomto případě neručí žalovaný, ač jde u něho o jeden z několika ručících provozů, jejichž setkáním škoda vznikla, a nelze proto podle povahy věci použítí poslední věty § 3 (4) o solidárním ručení, která nestanoví, že ručí solidárně i ten, kdo se úplně ospravedlnil. V takovém případě tento žalovaný vůbec neručí. Nepodařilo-li se však žalovanému, by se ospravedlnil úplně (§ 2 (4) aut. zák.), je účast jeho jedním z oněch několika ručících provozů, jejichž setkáním škoda vznikla, jest zavázán ručením na základě aut. zák. Důsledkem toho ručí za škodu, jež vznikla osobě třetí nezúčastněné na provozu silostrojů podle jasného znění řečeného místa zákona rukou nerozdílnou. Míra zavinění může po případě mít právní význam pro otázku postihu několika ručících osob mezi sebou, než o otázku tu v souzeném případě nejde. Tu jde o nárok třetí osoby podle § 3 (4) aut. zák. a její nárok je proti několika osobám solidární. Bylo proto obnoviti v té příčině výrok prvního soudu, třebaže z odchylných důvodů co do základu solidárního ručení. Názevem dovolací odpovědi, že zažalovaný nárok jest posuzovati podle obč. zák., protože žalobce nebyl dopravován ani za úplatu ani po živnostensku, netřeba se podrobněji obírat, neboť podle zjištění nižších soudů byl žalobce v den nehody zaměstnán jako sluha v Š-ově továrně na výrobu nábytku, doprovázel auto Ch-ovo, jež vezlo nábytek Š-ův, a za dopravu tu platil Ch-ovi Š. Použil tudíž žalobce auta jako zaměstnanec Š-ův za úplatu, již dal Š., platí proto ustanovení § 4 (1) aut. zák. o náhradě z poškození osob jízdným silostrojem dopravovaných za úplatu a nesejde na tom, zda by také dopadalo ustanovení o náhradě z úrazu v živnostenské dopravě.

Čís. 8468.

Předpoklady právní ochrany nároku, najmě i oprávnění ke sporu, jest posuzovati podle doby vynesení rozsudku prvního soudu.

Byl-li odvolacím (dovolacím) soudem zrušen rozsudek prvního soudu (rozsudky nižších soudů) podle § 496 čís. 3 čr. následkem odchýlného právního názoru odvolacího (dovolacího) soudu v otázce oprávnění žalobce ke sporu, mohl žalobce k odůvodnění svého oprávnění ke sporu uplatniti nové okolnosti, i takové, jež nastaly po vynesení dřívějšího rozsudku do vynesení nového rozsudku.

(Rozh ze dne 16. listopadu 1928, Rv I 365/28).

Žalobu o zaplacení peněžité pohledávky o b a n i ž š í s o u d y zamítly. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a uložil prvnímu soudu, by znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Nižší soudy zamítly žalobu proto, že žalobkyně v době podání žaloby nebyla oprávněna ke sporu, ana tehdy byla žalobní pohledávka přikázána k vybrání Marii M-ové k vydobytí její pohledávky 5.200 Kč.

s přísl. a Samueli W-ovi k vydobytí jeho pohledávky 8.000 Kč s přísl. a any tyto pohledávky vyčerpávaly pohledávku žalobní. Podle názoru nižších soudů nestačí, by žalobkyně byla oprávněna k žalobě v době vydání rozsudku prvního soudu. Při tom nižší soudy zastávají dále názor, že v pokračování ve sporu nařízeném nejvyšším soudem podle § 496 čis. 3 a 513 c. ř. s. nelze již jako novotu uplatnit, že exekuce vedené na žalobní pohledávku uvedenými věřiteli byly zrušeny. V obou směrech jest však názor nižších soudů mylný. Ustanovení § 406 c. ř. s., že lze odsouditi k plnění jen, když nastala splatnost v době vynesení rozsudku, je výrazem všeobecné zásady procesní, že předpoklady pro právní ochranu nároku jest posuzovati podle doby vynesení rozsudku prvního soudu. Je to požadavkem procesní hospodárnosti, by nebyl prováděn nový spor, když soud podle výsledku řízení může považovati nárok za odůvodněný v době vynesení rozsudku prvního soudu, třebaže v době podání žaloby tomu ještě tak nebylo, a když soud může k původní neodůvodněnosti žalobního nároku v době podání žaloby přihlídnouti při přisudku útratovém ve smyslu §§ 41, 43 a 48 c. ř. s., uvažuje o tom, pokud se útok a obrana staly třeba dočasně nutně a účelně a pokud útraty byly způsobeny zaviněním strany. Tento názor hájí nejvyšší soud důsledně. Tak zejména ohledně oprávněnosti ke sporu v nálezu čis. 1617 sb. n. s., dále v nálezech čis. 4298, 4400, 5814, 5932, 6512 a 6631. Řečená zásada vyplývá i z ustanovení § 179 c. ř. s., podle něhož lze rozhodné okolnosti přednésti do konce ústního jednání, při čemž zákon nerozeznává, kdy okolnosti ty nastaly a zda jsou to okolnosti nárok zakládající či nárok rušící, dále z § 530 čis. 7 c. ř. s., podle něhož novoty lze uplatnit žalobou o obnovu jen, nebylo-li lze je uvést v řízení původním, zase opět, aniž by se rozeznávalo, zda skutečnosti vznikly před podáním žaloby či po jejím podání, ovšem jen do skončení jednání v první stolici. Proto nelze žalobu zamítnouti pro nedostatek oprávnění žalobkyně ke sporu, ana je měla v době vynesení rozsudku první stolice. Jde jenom o to, zda rozhoduje doba vynesení prvního rozsudku, zrušeného nejvyšším soudem, či doba vynesení nového rozsudku první stolice po onom zrušení a zda žalobkyně mohla uplatnit v řízení před prvním soudem provedeném po zrušení rozsudku, že exekuce vedené příkázáním žalobní pohledávky k vybrání byly v době nového rozsudku již zrušeny. § 496 druhý odstavec c. ř. s. ovšem nařizuje, by v případě zrušení rozsudku podle § 496 první odstavec čis. 2 c. ř. s. omezeno bylo řízení na ty části řízení a rozsudku, které jsou vadou stíženy. Tedy v případě zrušení rozsudku pro čistě formální vadu, kde řízení je vadné bez ohledu na právní posouzení věci a kde tedy nejde o případ § 496 čis. 3 c. ř. s., podle něhož se zrušuje rozsudek proto, že nebyly vzaty na přetřes okolnosti, které se zdají odvolacímu soudu rozhodnými následkem jeho odchýlného právního nazírání na věc, nelze uplatňovati nové okolnosti a průvody, nýbrž nutno se omeziti na odstranění vad podle nařízení vyššího soudu. Ale ve sporném případě byly rozsudky nižších soudů zrušeny výslovně podle § 496 čis. 3 c. ř. s. důsledkem jiného právního nazírání odvolacího soudu na otázku oprávnění žalobkyně ke sporu. Proto

nebránil předpis § 496 druhý odstavec c. ř. s., by žalobkyně nemohla nové okolnosti přednésti k odůvodnění svého oprávnění ke sporu a to podle názoru shora projeveného i takové okolnosti, které nastaly po vynesení dřívějšího rozsudku do vynesení rozsudku nového. Nižší soudy samy si odporují, když přihlížely k okolnosti před zrušením rozsudku prvního soudu nepřednesené, že pohledávka žalobní byla přikázána k vybrání také Marii M-ové, ale nepřihlédly k tomu, že exekuce touto věřitelkou vedená byla zrušena. Ježto tedy nižší soudy, vycházejíce z nesprávného právního posouzení otázky oprávnění žalobkyně ke sporu, nepřihlížejí ke zrušení exekucí vedených příkázáním k vybrání žalobní pohledávky a zamítají žalobu jen z toho důvodu pro nedostatek oprávnění žalobkyně ke sporu a neobírají se ostatními spornými okolnostmi, nečiníce o nich žádné zjištění, bylo jejich rozsudky podle § 496 čís. 3 a § 513 c. ř. s. zrušiti a naříditi, jak se stalo.

Čís. 8469.

Směřovala-li vůle stran k převodu podílu společnosti s r. o. a tento převod byl uskutečněn notářským spisem, nemá pro platnost úmluvy významu, že co do přejímací ceny prohlásily strany něco jiného než co bylo jimi skutečně obmyšleno, jen za tím účelem, by ušetřily na poplatcích. V této části platí zásada § 916, druhá věta obč. zák., při čemž jest po případě lhostejno, že se strany vzdaly v notářském spise práva, odporovati smlouvě z jakéhokoliv důvodu.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1928, Rv I 429/28.)

Žalobce postoupil žalované svůj podíl ve společnosti s r. o. V notářském spisu o postupu bylo uvedeno, že byl podíl postoupen za 70.000 Kč. V žalobě, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalované zaplacení 52.909 Kč, tvrdě, že postupní cena byla v notářském spisu uvedena jen na oko, že vlastně bylo ujednáno, že žalobce dostane za svůj podíl polovinu čistého jmění společnosti, jež převyšovala podle výpočtu žalobcova 70.000 Kč o zažalovaný peníz. Procesní soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Mezi stranami není sporno, že notářským spisem ze dne 25. června 1926 převedl žalobce svůj závodní podíl, který mu příslušel té doby jako společníku společnosti V. a F. K., společnost s ručením obmezeným, na žalovanou, a že tato podíl touto smlouvou převzala. Tím bylo učiněno zadost předpisu § 76 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. z., podle něhož k převodu závodních podílů právním jednáním mezi živými třeba